การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต

Relation of Form In Life

โดย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นายสมศักดิ์ คงนะภักดี

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต

สาขาประติมากรรม

ภาควิชาประติมากรรม

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.2537

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้นับเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต

.....

(อาจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร)

คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ศราวุธ ดวงจำปา)

.....กรรมการ

(อาจารย์นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน)

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย สิทธิรัตน์)

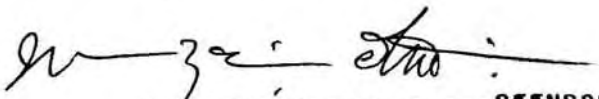

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วระ อิษวาส)

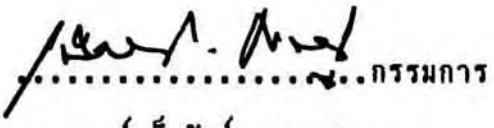

.....กรรมการ

(อาจารย์เข็มรัตน์ กองสุข)

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

.....

(อาจารย์นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน)

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต
ชื่อ	นายสมศักดิ์ คงนะภักดี
สาขาวิชา	ประติมากรรม
ภาควิชา	ประติมากรรม
ปีการศึกษา	2537

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทคัดย่อ

จากสภาวะของสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ทำให้มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามไปด้วยเช่นกัน ในด้านของความเป็นอยู่และเทคโนโลยีที่เจริญรุ่งเรืองแต่ตรงกันข้ามกับสภาพจิตใจของมนุษย์ที่ตกต่ำลง อาจเป็นผลจากความกดดันของสภาพสังคมที่เป็นแบบตัวใครตัวมัน ไม่มีน้ำใจให้กัน

ข้าพเจ้าคิดว่าการอยู่รวมกันที่ดี ต้องมีความรัก ความสามัคคี และมีคุณธรรม สิ่งเหล่านี้ข้าพเจ้าคิดว่าต้องเกิดจากการปลูกฝังของครอบครัว ซึ่งจะเป็นพื้นฐานแรกในการขัดเกลา อบรมให้มนุษย์มีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งพ่อ แม่ จะเป็นแบบอย่างและเป็นผู้หล่อหลอมจิตใจให้ลูกมีคุณธรรมเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน จากประสบการณ์และความรู้สึกถึงความสัมพันธ์ของครอบครัวที่ข้าพเจ้าได้รับ ข้าพเจ้าจึงนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมโดยแปรค่า ตัดทอนสร้างสรรค์ให้เป็นรูปทรงกึ่งนามธรรม รูปสัญลักษณ์ที่สื่อถึงการประสานสามัคคีกันของคนในสังคม

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ซึ่งให้การสนับสนุน อบรม สั่งสอน ให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้ สติปัญญา และความสามารถในการงาน ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จได้เพราะความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากท่านทั้งหลาย

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1.ภาพผลงานศิลปะของศิลปินที่ได้รับอิทธิพล..... 12

2.ภาพถ่ายกลุ่มคน..... 13

3.ภาพร่างแสดงความคิดในลักษณะ 2 มิติ..... 18

4.ภาพถ่ายงานสเก็ตช์ในลักษณะ 3 มิติ..... 19

5.ภาพผลงานในระยะแรก..... 14 – 17

6.ภาพผลงานประติมากรรมในโครงงานศิลปนิพนธ์.....

6.1 ประติมากรรมชิ้นที่ 1..... 20 – 24

6.2 ประติมากรรมชิ้นที่ 2..... 25 – 29

6.3 ประติมากรรมชิ้นที่ 3..... 30 – 34

6.4 ประติมากรรมชิ้นที่ 4..... 35 – 39

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

หัวข้อศิลปนิพนธ์ บทคัดย่อ..... ข

กิตติกรรมประกาศ..... ค

สารบัญภาพประกอบ..... ง

บทนำ..... จ

แนวคิดและความบันดาลใจ..... 1

จุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์..... 2

ขอบเขตการสร้างสรรค์ของศิลปนิพนธ์..... 3

วิธีการสร้างสรรค์..... 4

ขั้นตอนการดำเนินงาน..... 5 – 6

1. รูปแบบและวิธีคิด.....

2. เนื้อหาที่แสดงออก.....

3. เทคนิควิธีการ.....

ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน..... 7

การคลี่คลายและพัฒนาผลงาน..... 8

การแก้ปัญหาในงาน..... 9 – 10

สรุป..... 11

ผลงานศิลปนิพนธ์..... 40

ประวัติการศึกษา..... 41

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

บทนำ

ธรรมชาติเป็นแรงบันดาลใจที่ยิ่งใหญ่สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะของศิลปิน ไม่ว่าจะในอดีตหรือในปัจจุบัน งานศิลปะจะถูกถ่ายทอดออกมาจากสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เปรียบเสมือนการบันทึกความเปลี่ยนแปลงโดยการสังเกตเห็นของศิลปินในมุมมองต่าง ๆ ของศิลปินแต่ละคนที่จะหยิบยกมาเสนอ ศิลปินเป็นนักสังเกต นักประทับใจและเป็นผู้ที่มีความรู้สึกไว ประกอบกับการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว ทำให้ศิลปะเจริญรุ่งเรืองไปอย่างรวดเร็ว การสร้างสรรค์งานศิลปะนับได้ว่าเป็นขบวนการอันสำคัญที่จะต้องอาศัยความละเอียดอ่อนและประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาเป็นปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงาน

สำหรับประสบการณ์ส่วนตัวที่มีผลในการทำงานชุดนี้ของข้าพเจ้าคือ ครอบครัว ในความรู้สึกของข้าพเจ้าครอบครัวมีความสำคัญและมีความหมายต่อมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีจุดกำเนิดจากครอบครัวเป็นที่บ่มเพาะ ปลูกฝังแห่งแรก เพื่อให้ชีวิตใหม่ที่เกิดมาได้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้แล้วครอบครัวยังเป็นสถานที่สร้างความรัก ความผูกพันให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งข้าพเจ้าก็เป็นหนึ่งในสมาชิกของครอบครัวที่ได้รับความรู้สึกดังกล่าว จุดนี้เองจึงมีผลทำให้เกิดความประทับใจต่อข้าพเจ้าและการทำงานในชุดนี้

สภาพครอบครัวในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต การให้ความสำคัญกับครอบครัวมีน้อยลงมีผลทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีน้อยตามไปด้วยทั้งยังขาดความรัก ความผูกพันซึ่งกันและกันเท่าที่ควร ทำให้เด็กเติบโตขึ้นมาโดยที่ขาดความสมบูรณ์ทางจิตใจ ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป

ข้าพเจ้าจึงต้องการสร้างผลงานเพื่อสื่อให้บุคคลได้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัว รวมทั้งความรัก ความผูกพัน ที่เกิดจากครอบครัวนั้น สามารถหล่อหลอมให้มนุษย์มีจิตใจอ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีคุณธรรมต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ข้าพเจ้าจึงหวังว่าผลงานของข้าพเจ้าอาจจะสื่อให้ผู้คนได้หันมาให้ความสนใจกับครอบครัวของตนเองมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวคิดและความบันดาลใจ

แรงบันดาลใจของการสร้างสรรค์งานประติมากรรมของข้าพเจ้า ได้จากการศึกษาในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม การเคลื่อนไหวของสิ่งมีชีวิต เช่น คน สัตว์ และต้นไม้ ซึ่งข้าพเจ้ามีความประทับใจในลีลานั้น ที่แสดงการเจริญเติบโต เบ่งบาน ดิ้นรน ต่อสู้ ผลักดันให้ชีวิตดีขึ้น เพื่อปรับสภาพให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม

ข้าพเจ้ามีความรู้สึกถึงพลังที่มนุษย์มาอยู่รวมกันในสังคม ทุกคนต่างเข้าแย่งชิง ต่อสู้ให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ เป็นพลังของการทำลายล้าง กัดกร่อน ทำให้ถึงจุดผุพังในที่สุดซึ่งข้าพเจ้าไม่ต้องการให้เกิดขึ้นกับสังคมที่ข้าพเจ้าอาศัยอยู่ และจากการที่ได้มองเห็นวิถีชีวิตของมนุษย์ด้วยอากัปกิริยา ท่าทางต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอดแนวคิดให้มนุษย์รับรู้ถึงจุดกำเนิดแรกที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข คือ คุณธรรม น้ำใจไมตรี และมิตรภาพ สิ่งนี้ต้องเกิดจากการปลูกฝังของครอบครัว ซึ่งเป็นสายใยแห่งความอบอุ่น อ่อนโยน ความผูกพันเป็นสิ่งหล่อหลอมจิตใจให้มนุษย์เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์เพื่อส่งผลในการแก้ไขปัญหาสังคม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

จากความรู้สึกดังกล่าวจึงนำมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมที่สื่อให้เห็นถึงคุณค่าของสถาบันครอบครัว ซึ่งมีผลเชื่อมโยงต่อเนื่องในการพัฒนาสังคมปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

การที่มนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม หมู่ เหล่า ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการยากที่จะให้ทุกคนมีความรัก ความสามัคคี มีความเข้าใจกันทั้งหมด เพราะมนุษย์นั้นมาจากสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันทั้งดีและไม่ดี ดังนั้นการที่มนุษย์จะอยู่ร่วมกันได้ ต้องเกิดจากสภาพจิตใจที่ดี มีคุณธรรม เป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้รู้สึกถึงการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และมีมิตรภาพ เปรียบเสมือนครอบครัวเดียวกัน

สิ่งเหล่านี้จึงเป็นจุดมุ่งหมายที่ทำให้เกิดการทำงานประติมากรรมของข้าพเจ้า ที่ต้องการแสดงถึงสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจมนุษย์ ให้เห็นถึงคุณค่าของสถาบันครอบครัวที่เป็นพื้นฐานแรก ในการปลูกฝังทางด้านร่างกายและจิตใจ

งานศิลปะเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์ เพราะงานศิลปะจะสร้างความจรรโลงใจให้รู้สึกผ่อนคลายและรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียภาพ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ขอบเขตการสร้างสรรค์ของศิลปนิพนธ์

งานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ของข้าพเจ้า เป็นการสร้างสรรค์รูปทรงในลักษณะงานประติมากรรม 3 มิติ โดยการใช้รูปทรงเรขาคณิตเข้ามาประสานในโครงสร้าง ให้เกิดจังหวะลีลาที่สัมพันธ์กัน เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรม ใช้เส้น ปริมาตร และพื้นผิวมาสื่อในการถ่ายทอดความคิด ความงาม ขององค์ประกอบศิลปะอย่างมีเอกภาพ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และมีความหมายในรูปทรง

ลักษณะการทำงานประติมากรรมของข้าพเจ้า ต้องการแสดงออกเพื่อให้เห็นการประสานสัมพันธ์กันของรูปทรงและพื้นที่ว่างในอากาศที่มีผลต่อการเชื่อมโยงกันของรูปทรงย่อย ให้รูปทรงมีความสอดคล้องกับจินตนาการตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของข้าพเจ้ามากที่สุด

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

วิธีการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้ามีความสนใจในเรื่องของเส้น จังหวะ และองค์ประกอบของรูปทรงมนุษย์ในลักษณะเป็นกลุ่ม ซึ่งมีอากัปกริยา ท่าทาง ที่แตกต่างกันออกไปตามอารมณ์เช่น การนั่ง ยืน วิ่ง และเดิน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการประสานเชื่อมต่อกันของเส้น ในจังหวะทิศทางของรูปทรงที่ใหญ่ เล็ก สูง ต่ำ จึงทำให้เกิดน้ำหนัก การซ้อนทับกันของรูปทรง เกิดระยะระหว่างรูปทรงกับเนื้อที่ว่างอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเหตุผลที่ข้าพเจ้านำมาเป็นหลักในการสร้างสรรค์งานประติมากรรม โดยไม่ได้มุ่งเน้นจะแสดงส่วนละเอียดของรูปทรงมนุษย์ในความเป็นจริง เป็นการตัดทอนสร้างสรรค์ ตามแนวคิด ที่จะทำให้เกิดรูปทรงใหม่โดยใช้รูปทรงเรขาคณิตเข้ามาผสาน ทำให้เกิดความกลมกลืนและเรียบง่าย ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องของรูปทรงที่มาเชื่อมต่อประสานกัน และเส้นของโครงสร้าง ซึ่งข้าพเจ้าต้องการแสดงถึงความหนักแน่น แข็งแรง มั่นคง เพื่อเสริมให้งานเป็นไปในทิศทางที่ข้าพเจ้าต้องการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. รูปแบบและวิธีคิด

ลักษณะงานของข้าพเจ้าเป็นการตัดทอนโครงสร้าง จากรูปทรงการเคลื่อนไหวของมนุษย์ โดยใช้กฎเกณฑ์ทางด้านองค์ประกอบศิลปะมาเป็นตัวแปรค่าให้เกิดงานประติมากรรมในลักษณะส่วนตัว ซึ่งใช้รูปทรงเรขาคณิตมาประสานช่วยให้ดูเรียบง่าย แต่มีความชัดเจนและหนักแน่นในงานประติมากรรม ประกอบกับความต้องการที่จะให้เห็นสัดส่วนและจังหวะต่าง ๆ ความต่อเนื่องซึ่งเกิดภายในรูปทรง การสเก็ตช์แบบ 2 มิติจะทำให้เห็นทิศทางขององค์ประกอบและเส้นโครงสร้างตามจินตนาการแต่จะชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อสเก็ตช์เป็นแบบ 3 มิติ ซึ่งจะเห็นถึงสัดส่วนที่แน่นอน ปริมาตร น้ำหนักแสง เงา และพื้นที่ว่างในอากาศได้ชัดเจนใกล้เคียงกับจินตนาการมากที่สุด

2. เนื้อหาที่แสดงออก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.1 ด้านเนื้อหา

ข้าพเจ้าต้องการสร้างงานประติมากรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่มนุษย์พึงกระทำในการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งสิ่งนั้นคือ ความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือเอื้ออาทรกัน จะเป็นพลังที่สร้างสรรค์สังคมให้เจริญรุ่งเรือง

2.2 ด้านรูปทรง

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์รูปทรงประติมากรรม ตามเหตุผลของทัศนธาตุและหลักขององค์ประกอบศิลปะ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดรูปทรงในลักษณะส่วนตัว ดังนี้

- โครงสร้าง

เกิดจากการนำเส้นรอบนอกของรูปทรงมนุษย์มาประกอบกัน ไม่มุ่งเน้นแสดงส่วนละเอียดภายในความเป็นจริง แต่ต้องการแสดงความงามจากเส้นโครงสร้างและการประสานสัมพันธ์ของรูปทรง

- รูปทรง

เป็นโครงสร้างจากรูปทรงมนุษย์ แต่ใช้รูปทรงเรขาคณิตเข้ามาช่วยเพื่อลดรายละเอียดให้เกิดความเรียบง่าย ในมุมมองของข้าพเจ้าที่ต้องการสร้างรูปทรงกึ่งนามธรรม

- เส้น

เป็นตัวบังคับปริมาตรให้รู้สึกถึงความเด่นชัด มั่นคง แข็งแรง ทำให้เกิดรูปร่าง ตรง โค้ง เว้า ในโครงสร้างของงานประติมากรรม

- ปริมาตร

ช่วยให้เกิดความแตกต่างของขนาด ความหนา บาง นุ่มนวลหรือแข็งกระด้าง

- พื้นที่ว่าง

เกิดจากการเชื่อมต่อกันของรูปทรง ทำให้เห็นมวลของพื้นที่ว่างเป็นรูปทรงใหม่

- พื้นผิว

ในการทำงานประติมากรรม พื้นผิวเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันไป เช่นผิวเรียบจะให้ความรู้สึกนุ่มนวล อ่อนหวาน ตรงกันข้ามกับผิวหยาบ ขรุขระจะรู้สึกถึงความแข็งแรง มั่นคง สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้งานมีความสมบูรณ์น่าสนใจยิ่งขึ้น

3. เทคนิควิธีการ

การทำงานของข้าพเจ้าใช้ดินเหนียวในการปั้น ขึ้นรูป เพราะดินเหนียวสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขปัญหาเวลาทำงานได้ดีและสามารถตอบสนองอารมณ์ความคิดของข้าพเจ้าได้มากกว่าวัสดุอื่น ส่วนวัสดุที่ข้าพเจ้าต้องการในการทำงานประติมากรรมชุดนี้คือ โลหะ ซึ่งจะทำให้งานมีพลัง แข็งแรง เสริมให้งานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาข้อมูล แนวความคิด และความรู้สึก ที่มีอิทธิพลในการทำงานสร้างสรรค์ผลงานโดยการถ่ายทอดออกมาเป็นแบบสเก็ตช์ 2 มิติ เพื่อหาโครงสร้างขององค์ประกอบที่แน่นอน

2. สเก็ตช์เป็นแบบ 3 มิติด้วยดินน้ำมัน เพราะเป็นวัสดุที่ง่ายในการทำงาน สามารถปรับเปลี่ยนแก้ไขได้ตามพอใจ ซึ่งการสเก็ตช์ด้วยดินน้ำมันจะทำให้เห็นงานในลักษณะ 3 มิติ และง่ายต่อการกำหนดวัสดุที่แน่นอน นอกจากนี้ยังเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ของรูปทรง เพื่อแก้ไขดัดแปลงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เมื่อเวลาขยายแบบเป็นผลงานจริง

3. นำงานสเก็ตช์ 3 มิติ มาขยายแบบ โดยวัดเทียบมาตราส่วนขึ้นไป เช่น ต้องการงานขนาด 120 ซม. แต่งานสเก็ตช์ขนาด 12 ซม. ต้องขยาย 12x10 = 120 ซม. เมื่อได้ขนาดที่ต้องการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการตัดเหล็กเส้น แล้วขึ้นโครงเหล็กให้มีความสูงประมาณ 120 ซม. ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ก็วัดเปรียบเทียบสัดส่วนจากงานสเก็ตช์ตามไปด้วยเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นในงาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4. เมื่อขึ้นโครงเหล็กเสร็จตามสัดส่วนของงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการผูกคอร์ดเพื่อรับน้ำหนักดินไม่ให้หล่นเวลาปั้นงาน จากนั้นคือการนวดดิน และขึ้นโครงตามส่วนต่าง ๆ ของงานโดยขึ้นจากส่วนฐานของงานก่อน เพื่อให้เป็นที่รองรับน้ำหนักของดิน และสุดท้ายคือการปั้นเก็บรายละเอียดจนงานเสร็จสมบูรณ์ตามความพอใจ

5. ถอดพิมพ์จากดิน ขั้นตอนแรกคือ การกั้นพิมพ์เพื่อตัดให้พิมพ์เป็นชิ้น เพื่อง่ายต่อการถอดพิมพ์และเวลาเอาดินออก หลังจากนั้นนำปูนพลาสเตอร์มาใส่ตามผิวของดินครอบจนทั่วตัวงาน เสร็จเรียบร้อยแล้วดึงพิมพ์ปูนออกจากส่วนต่าง ๆ ของตัวงาน เมื่อได้พิมพ์ปูนก็สามารถที่จะนำไปหล่อได้ โดยการใส่ปูนพลาสเตอร์ลงตามผิวของพิมพ์และใส่กระสอบอีกชั้นเพื่อยึดปูนให้ติดกันจะได้ไม่แตกเวลาทุบพิมพ์จากนั้นนำส่วนต่าง ๆ ของพิมพ์มาประกบต่อกันแล้วถึงขั้นตอนทุบพิมพ์

6. เมื่อได้ตัวงานเป็นปูนพลาสเตอร์เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การแต่งปูนให้งานมีความเรียบร้อยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. ขั้นตอนสุดท้ายของการทำงานทั้งหมด คือการทำสีผลงานนั้นต้องแล้วแต่ต้องการสีที่เป็นสีขาวของปูนพลาสเตอร์หรือไม่ ถ้าไม่ต้องการต้องทาสีที่เป็นสีของวัสดุ เช่น โลหะ

การพัฒนาและคลี่คลายผลงาน

ผลงานประติมากรรมชุดนี้ เกิดจากการถ่ายทอดความรู้สึกภายในที่เกี่ยวเนื่องกับความผูกพันของครอบครัวโดยตรง ซึ่งข้าพเจ้าต้องการสะท้อนให้เห็นถึงสื่อสัมพันธ์ที่บริสุทธิ์อย่างแท้จริงเป็นเรื่องราวระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากการกระทำ การแสดงออกและความจริงใจ พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นจุดกำเนิดในการเปลี่ยนแปลง คลี่คลาย งานประติมากรรมในด้านความคิดและรูปแบบขององค์ประกอบที่พัฒนาไปอย่างอิสระ ตามเนื้อหาสาระ มุมมองที่ข้าพเจ้ามองเห็นจากรูปธรรม นามธรรม ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ทางจิตใจแปรค่าเป็นงานประติมากรรมกึ่งนามธรรมในลักษณะส่วนตัว

การพัฒนาในด้านของการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ในการทำงานประติมากรรมแต่ละชิ้น จะต้องมีการแก้ปัญหาตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มแรกของการสเก็ตช์กระทั่งงานสำเร็จ การสเก็ตช์ 2 มิติ จะเห็นรูปร่างของงานในด้านเดียวซึ่งไม่ชัดเจน ดังนั้นเวลาขยายแบบเป็น 3 มิติ ต้องมีการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ ด้านตามความเหมาะสมเพื่อที่จะให้ได้งานที่สมบูรณ์มากที่สุด ซึ่งการแก้ไขปัญหาในงานจะต้องเกิดจากการที่ได้ศึกษาและลงมือกระทำด้วยตนเองจึงเป็นเหตุเป็นผลในการพัฒนาการทำงานของข้าพเจ้า

การแก้ปัญหาในงาน

ชิ้นที่ 1

ในการทำงานระยะแรก ข้าพเจ้ามีความต้องการใช้พื้นที่ว่างมาสร้างเป็นรูปทรงใหม่ให้มีความหมายในตัวเอง โดยใช้รูปทรง 2 รูปทรงมาประกอบกันคือ รูปทรงห่อ แม่ที่เชื่อมประสานกันเป็นรูปทรงใหญ่ และเกิดพื้นที่ว่างเป็นรูปทรงของเด็กอยู่ในอ้อมกอด แสดงถึงความอบอุ่นความรักในครอบครัว จากจุดนี้เองทำให้ข้าพเจ้าใช้เส้นรอบนอกเป็นตัวกำหนดรูปทรงภายในให้รูปทรงแสดงความรู้สึกตอบรับกับอารมณ์ที่ข้าพเจ้าต้องการถ่ายทอด งานจึงมีรูปแบบขององค์ประกอบที่ไม่อิสระมากนัก เพื่อเน้นในเรื่องความหนักแน่น สร้างบรรยากาศนิ่งสงบ มั่นคง เป็นเสมือนรากฐานที่แข็งแรง ซึ่งจุดมุ่งหมายนี้ทำให้พบความไม่ลงตัวบ้างเล็กน้อยเช่น ด้านข้างของงานแบนเกินไป เพราะทิศทางขององค์ประกอบเป็นการยืนชนกันของรูปทรงและอีกเหตุผลคือ ข้าพเจ้ายังขาดชั้นเชิงในเรื่องของการวางองค์ประกอบ ทำให้งานออกมายังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชิ้นที่ 2

งานในระยะ 2 ของข้าพเจ้ายังคงใช้เรื่องราว ครอบครัวความผูกพันของมนุษย์มาเป็นแกนในการสร้างสรรค์ แต่ปรับเปลี่ยนเรื่องจังหวะ องค์ประกอบ ตัดทอนให้เหลือเฉพาะช่วงบนของรูปทรง เป็นการเน้นให้เห็นจุดที่ต้องการแสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งจากงานชิ้นนี้จะทำให้เห็นถึงการเชื่อมต่อกันของรูปทรง 3 รูปทรง ในลักษณะเรียงต่อกัน โดยจังหวะของเส้นที่ตัดกันระหว่าง เส้นตรงกับเส้นโค้งทำให้เห็นพื้นที่ว่างในอากาศและปริมาตรของรูปทรงมากขึ้น ซึ่งโดยผลของการทำงานในชิ้นนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

ชิ้นที่ 3

จากการทำงานชิ้นที่ 1 และ 2 ทำให้ข้าพเจ้านำมาแก้ไข โดยปรับปรุงโครงสร้างขององค์ประกอบ ความสมดุลย์ใช้ปริมาตรมาช่วยลดความแข็งกระด้าง ซึ่งปัญหาของงานในชิ้นนี้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการซ้ำ อาจเป็นด้วยเหตุผลของการปรับเปลี่ยนแก้ไขเวลาขยายงานเพื่อให้เกิดความลงตัว ซึ่งจากประสบการณ์ในการทำงานชิ้นนี้จะเป็นเสมือนบทเรียนที่ดีให้ข้าพเจ้าที่จะศึกษาพัฒนาองค์ประกอบของรูปทรงให้ดียิ่งขึ้นสำหรับการทำงานประติมากรรมชิ้นอื่น ๆ ต่อไป

ขั้นที่ 4

งานในระยะนี้ ข้าพเจ้าต้องการเน้นให้เห็นถึงโครงสร้างองค์ประกอบในด้านของจังหวะการประกอบกันของรูปทรงใหญ่และเล็ก ซึ่งเป็นลักษณะรูปทรงที่แทน พ่อ แม่ ลูก มีการประสานรวมตัวกันเป็นรูปทรงใหญ่มีเนื้อที่ภายใน ภายนอก ใช้หลักของการจัดวางองค์ประกอบมาจัดวางรูปทรงเชื่อมต่อกันเกิดช่องว่างตรงกลาง มีรูปทรงเล็กมาแทนรูปทรงของเด็กอยู่ วางอยู่ในรูปทรงใหญ่ แสดงความรู้สึกในเรื่องความรัก การปกป้อง คุ้มภัย ให้เกิดความอบอุ่นปลอดภัย ซึ่งเป็นเรื่องของครอบครัว ลูกที่อยู่ในอ้อมกอดของพ่อแม่ ซึ่งจากการทำงานขั้นนี้ทำให้ข้าพเจ้ามองเห็นการพัฒนาคลี่คลายงานประติมากรรมของข้าพเจ้าให้ดีมากกว่านี้ในอนาคต

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทสรุป

จากประสบการณ์ของการศึกษาทำให้ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งในรูปแบบและความคิด ให้เป็นไปในทิศทางที่ตรงกับตัวข้าพเจ้ามากที่สุด

ผลงานของข้าพเจ้าเป็นการทดลอง เพื่อค้นหารูปทรงที่เป็นสัญลักษณ์สะท้อนมุมมองแนวคิดในการสร้างสรรค์สังคมและเป็นสิ่งจรรโลงใจให้มนุษย์เห็นถึงความงามทางสุนทรียภาพและคุณค่าของงานศิลปะ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อ นายสมศักดิ์ คงนะภักดี

ที่เกิด จังหวัดสมุทรสงคราม

วันเดือนปีเกิด 28 พฤศจิกายน 2512

สถานศึกษา - โรงเรียนถาวรานุกูล

- สถาบันราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคภาคหาธัย เชียงใหม่
- คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
  มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาการที่สนใจ ศิลปะทุกสาขา

ประสบการณ์และความชำนาญโดยอาชีพ

2537 - ร่วมแสดงผลงานประติมากรรม Mini Sculpture ครั้งที่ 2

2536 - ร่วมแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ร่วมแสดงผลงานประติมากรรม Mini Sculpture ครั้งที่ 1

2535 - ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ
- ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ที่ประเทศเดนมาร์ค

2534 - ร่วมแสดงผลงานประติมากรรมเทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า-
พระบรมราชินีนาถ
- ร่วมแสดงผลงานประติมากรรมลิงลพบุรี
- ร่วมแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ จังหวัดขอนแก่น

เกียรติประวัติ

- ร่วมสร้างงานประติมากรรมเทอดพระเกียรติในหลวงติดตั้งสวนหลวง ร.9
- ได้รับรางวัลดีเด่นงานประติมากรรมของ ส.ย.ช.ขยายงานติดตั้งสวนเบญจศิริ
- ได้ขยายงานประติมากรรมติดตั้งที่ทุ่งศรีเมืองจังหวัดอุบลราชธานี
- ได้รับรางวัลดีเด่นการประกวดงานประติมากรรมลิงลพบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพผลงานศิลปะของศิลปินที่ได้รับลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพถ่ายหมู่คน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพผลงานในระยะแรก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพร่างแสดงความคิดในลักษณะ 2 มิติ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

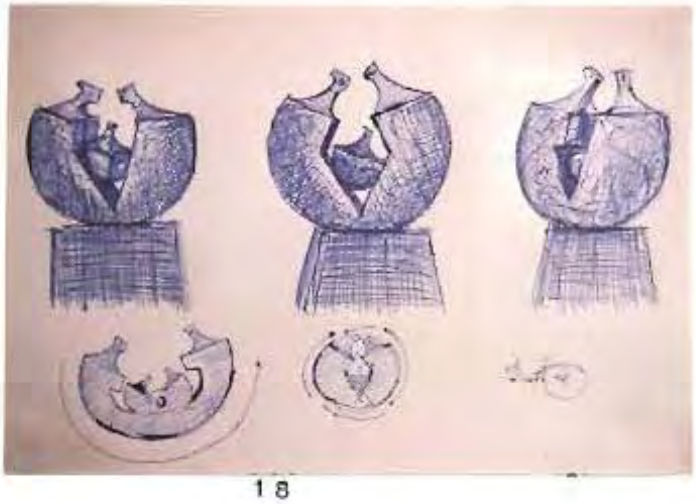

ภาพถ่ายงานสเก็ตช์ในลักษณะ 3 มิติ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพผลงานประติมากรรมในโครงงานศิลปนิพนธ์ ประติมากรรมชิ้นที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพผลงานประติมากรรมในโครงงานศิลปนิพนธ์ ประติมากรรมชั้นที่ 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพผลงานประติมากรรมในโครงงานศิลปนิพนธ์ ประติมากรรมชิ้นที่ 3

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพผลงานประติมากรรมในโครงงานศิลปนิพนธ์ ประติมากรรมชั้นที่ 4

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต หมายเลข 1	เทคนิคปั้นหล่อปูนพลาสเตอร์	ขนาด 40x80x175
การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต หมายเลข 2	เทคนิคปั้นหล่อปูนพลาสเตอร์	ขนาด 30x55x58
การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต หมายเลข 3	เทคนิคปั้นหล่อปูนพลาสเตอร์	ขนาด 30x50x105
การประสานกันของรูปทรงแห่งชีวิต หมายเลข 4	เทคนิคปั้นหล่อปูนพลาสเตอร์	ขนาด 30x55x55

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อ นายสมศักดิ์ คงนะภักดี

ที่เกิด จังหวัดสมุทรสงคราม

วันเดือนปีเกิด 28 พฤศจิกายน 2512

สถานศึกษา - โรงเรียนถาวรานุกูล

- สถาบันราชมงคลวิทยาเขตเทคนิคภาคพายัพ เชียงใหม่
- คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
  มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยาการที่สนใจ ศิลปะทุกสาขา

ประสบการณ์และความชำนาญโดยอาชีพ

2537 - ร่วมแสดงผลงานประติมากรรม Mini Sculpture ครั้งที่ 2

2536 - ร่วมแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ร่วมแสดงผลงานประติมากรรม Mini Sculpture ครั้งที่ 1

2535 - ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ

- ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรมทิวทัศน์ที่ประเทศเดนมาร์ค

2534 - ร่วมแสดงผลงานประติมากรรมเทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า-
พระบรมราชินีนาถ

- ร่วมแสดงผลงานประติมากรรมลิงลพบุรี

- ร่วมแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษาคณะจิตรกรรมฯ จังหวัดขอนแก่น

เกียรติประวัติ

- ร่วมสร้างงานประติมากรรมเทอดพระเกียรติในหลวงติดตั้งสวนหลวง ร.9
- ได้รับรางวัลดีเด่นงานประติมากรรมของ ส.ย.ช.ขยายงานติดตั้งสวนเบญจศิริ
- ได้ขยายงานประติมากรรมติดตั้งที่ทุ่งศรีเมืองจังหวัดอุบลราชธานี
- ได้รับรางวัลดีเด่นการประกวดงานประติมากรรมลิงลพบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์